

LES FADES DE WEARDALE

LES FADES DE WEARDALE

FITXA TÈCNICA:

Les fades de Weardale és un **conte popular britànic**

Direcció: Antonio Lara

Guió: Ramón Sedano

Il·lustrador: Raul Casado

Locució: Xim Vidal

Direcció d'animació: Gabriel Garcia

Música: Tolo Prats

Producció: La Rulot

Emès per **TV Mallorca, setembre 2010**

Curt

Curt

Les fades de Weardale

Això era i no era una jove que vivia a Weardale, al Nord d'Anglaterra, en un lloc pel de coves i forats que com tothom sap bé és on viuen les fades.

Un dia la joveneta va anar a collir flors vora del riu i va sentir una música bonica i misteriosa que la va empènyer a ballar i ballar, tot acostant-la a una roca que tenia una gran escletxa al mig. En mirar a dins no va veure el que hi havia.

Quan ho va explicar als pares es van preocupar molt. Als éssers diminuts no els agrada gens que els espiïn. Si saben que algú ho ha fet se l'emporten amb ells per sempre.

La mare va decidir d'anar a veure una dona sàvia per demanar-li consell.

Crec que vindran a cercar-la avui a mitja nit. Només hi ha un remei perquè no se l'enduguin. Han de trobar la casa en un silenci absolut. Si senten qualsevol soroll, segur que se l'enduran.

La mare va córrer cap a casa i ho va explicar al seu home. Van apagar bé el foc perquè no espetegués, van aturar els rellotges perquè no fessin tic-tac, donaren un bon sopar als animals perquè s'adormissin profundament i digueren a la filla que anés al llit i s'hi estès ben quietona.

Però sempre s'escapa alguna cosa: El gos no dormia i quan les fades obrien la porta del jardí, va començar a lladrar amb totes les seves forces.

El pare i la mare, quan se'n van adonar, van anar a l'habitació de la nena, però ja era massa tard, el llit era buit.

Se n'anaren plorant a casa de la dona sàvia.

-Podreu recuperar la vostra filla si aneu a la cova de les fades amb tres regals

1. Una cosa que fa llum, però no està encesa.

2. Un tros del cos d'un animal que li hagi pres sense que li caigui ni una gota de sang.

3. Un pollastre sense ossos.

El pare, amoïnat, va anar a fer una volta i va trobar un rodamón

- Per què estàs tan trist, company?

- He de salvar la meua filla i per això necessito trobar

una cosa que fa llum, però no està encesa.

- Jo sovint faig el camí gràcies a una cuca de llum, t'ajudaré a buscar-ne una.

Mentrestant la mare havia vist un llangardaix atrapat en un tros de ferro. El va ajudar a desfer-se'n i es va trobar amb la cua del llangardaix a la mà sense que hagués perdut ni una gota de sang.

L'endemà el pare va veure com un corb volia robar els ous del niu d'un ocelllet. El pare li va llençar una pedra per fer-lo fugir. L'ocellet agraït li va dir.

-La gallina cova un ou, quan fa prop de 15 dies el pollet de dins es mou i no té cap os.

És clar, un ou, va dir el pare, és la solució de l'endevinalla.

Ben carregats, el pare i la mare anaren cap a la cova i van dir:

-Torneu-nos la nostra filla

- I que ens donareu a canvi?

-El pare va dir: Una cosa que fa llum però no està encesa. Un tros del cos d'un animal que li hagi pres sense que li caigui ni una gota de sang. I Un pollastre sense ossos.

De dins es van sentir unes bones rialles i a l'instant la filla va ser al costat dels seus pares, segura, lliure i amb el cap ple d'històries del temps que havia passat amb les fades, però aquestes les deixo per un altre dia

Abans de veure o explicar el conte

Anglaterra

Aquest conte explica una història que va passar a Anglaterra. Sabem on és aquest país? Busquem-lo en un mapamundi.

- Com és, petit o gran?
- És a prop o lluny?
- Coneixeu algú que sigui d'allà?
- En sabeu alguna particularitat (com són, què mengen i com mengen, quina llengua parlen, quins noms es posen, etc...)
- Coneixes el nom d'alguna ciutat d'Anglaterra?

Pensar sobre el títol del conte.

- Què són les fades?
- Saps alguna historia sobre fades?
- On és **Weardale**?
- De què anirà un conte on es parli de les fades de Weardale?

Weardale és una vall (dale), al comtat de Durham, Anglaterra. La major part de la vall es troba dins de North Pennines, un lloc molt bonic i pintoresc. Podeu buscar el mapa i algunes fotografies a internet.

També podem comparar el paisatge anglès amb algun de català que també tingui fama de ser habitat per fades.

Una vegada explicat o vist el conte

Comprensió

- . Com comença el conte?
- . Quants personatges hi ha?
- . Qui són? Com són?
- . On comença l'acció?
- . Què està buscant la nena?
- . Què li crida l'atenció?
- . Què veu a l'esclatxa de la roca?
- . Sap segur que l'han vist espigar?
- . Com es vengen les fades?
- . Com estan els pares?
- . A qui consulten?
- . Abans de la solució, hem de pensar tots junts les tres condicions?
- . Com acaba el conte?

HABILITATS EN DANSA

HABILITATS DE RECERCA

Observació visual

- . Com són els personatges del conte?
- . L'acció està situada en el present o en el passat?
- . Com és la casa de la nena?
- . Com és el comtat de Weardale?

Observació auditiva

Per tenir en compte: Si el conte s'explica oralment, sigui per boca de la mestra o en un CD o DVD, cal aconseguir les millors condicions acústiques perquè les nenes i els nens l'escoltin amb atenció.

Mentre el van escoltant, podem preguntar:

- . Qui explica el conte?

. A més de la veu del narrador hi ha algun altre so?

Escoltem alguna altra cosa que no sigui la veu? (música, sons ambientals, etc.)

Endevinar

- Agrada a les fades que els espïïn?
- Creus que es venjaran?
- Diries que són fades bones o dolentes?

Fer hipòtesis

- Perquè deuen voler les tres coses que demanen les fades?
- Quines altres coses podien haver demanat?

Buscar alternatives

- De quines altres maneres els pares podien haver protegit la casa de les fades ?
- Quins altres objectes o coses podien haver portat a les fades?

Imaginar /inventar

- Quines altres endevinalles podrien haver proposat les fades?
- Inventar endevinalles?

A cada conte ens podem preguntar:

- Podríem pensar en alguna altra manera d'acabar que ens agradi més? O que sigui més divertida?
- Com podria continuar el conte?

HABILITATS DE CONCEPTUALITZACIÓ

Usar vocabulari precís

- Cuca de llum
- Llangardaix

Semblances i diferències

Quina diferència hi ha entre fades, follets, bruixes, trols, i altres personatges de contes màgics?

Comparar

- Comparar els tres regals que porten a les fades.

HABILITATS DE RAONAMENT

Donar raons

El "per què" està inclòs en moltes activitats. Els contes en són una font inesgotable per exercitar l'argumentació i valorar les millors argumentacions. Sempre que sigui possible intentar plantejar qüestions com ara:

- Per què va a buscar flors la nena?
- Perquè espia per l'escletxa?
- Perquè deixen la casa en silenci a la nit?
- Perquè s'enduen la nena?
- Perquè deuen voler les coses que demanen les fades?
- Perquè ho demanen de manera tan complicada?
- Diries que són coses que passen sovint?
- Aquí saps d'algun cas?
- Com creus que s'ha sentit la nena en tota aquesta història?
- T'agradaria a tu haver tingut aquesta experiència?

Inferir

- La nena pensava que feia mal fet d'espia les fades?
- S'imaginava les conseqüències?

Causes i conseqüències

- Quina és la causa dels problemes que planteja el conte?
- Quina és la conseqüència?

HABILITATS DE COMUNICACIÓ I FORMULACIÓ

Descriure i narrar

Explicar com són els personatges del conte.

Explicar el conte de manera senzilla.

Traducció a distints llenguatges

La mestra explica el conte mentre l'alumnat fa els gestos que suposen l'acció. Després es parla del llenguatge gestual i de si ajuda a la comprensió o no, si tot sol ja s'entén, etc.

- Es pot fer un teatrí, que es pot confeccionar usant una capsa de sabates o una capsa més gran.
- Es poden fabricar titelles de dit amb paper, guants de goma, palets de gelat, etc. : el pare, la mare, la dona sàvia i les fades.

Resum

Fes un dibuix que per tu resumeixi el sentit del conte

Com ja es veu, no cal seguir l'ordre de l'esquema ni fer totes les preguntes, es tracta de seguir la lògica de l'explicació i plantejar les preguntes que creiem més adients. Per exemple, posar un nou títol al conte no és una activitat que convingui fer immediatament després d'explicar el conte, serà cap al final, quan ens hàgim assegurat que s'ha comprès, que s'ha tractat l'acció, que s'han reconegut els personatges, etc.

TEMES QUE ES PODEN TRACTAR

MIRAR: ESPIAR

Hi ha moltes maneres de mirar, tot depèn de l'estat d'ànim o del que volem expressar.

Exercicis. Maneres de mirar

1. Procurar realitzar tres gestos diferents de mirar: un gest amorós, d'odi, de murriera etc. Si fos possible que cada membre de la classe fes un gest, podríem formar subconjunts: alegres, tristos, divertits, etc.

2. Posar nom a alguns dels gestos que han improvisat:

- .Mirar de reüll
- .Mirar amb ràbia
- .Mirada beneita
- .Fulminar amb la mirada
- .Mirar fixament
- .Mirar de lluny

3. Aquest exercici es pot allargar i completar usant adjectius que corresponguin als gestos. En aquest cas es tracta de maneres de no mirar.

-Si mirar és tan important, també ho és no mirar:

Què vam indicar quan diem:

- . No m'ha ni mirat!
- . No m'ho miraré!
- . No mira mai a ningú.
- . No m'ha mirat a la cara.

4. Preguntes sobre diferents maneres de mirar:

- És el mateix mirar que espia?
- És diferent mirar espia que mirar obertament?
- Què tenen en comú espia i mirar?
- El que mira pot ser mirat?
- Qui espia pot ser espia?
- Com saps si et miren o si t'espia?

JOC: Fer d'espia

Després d'haver-ho assajat unes quantes vegades portant la batuta la professora, un nen o nena és escollit per fer d'espia i aquest nen o nena diu: "Estic espia una persona (per no dir nen o nena) que porta unes sabates verdes" . Si no se sap qui és l'espia, es prossegueix: "Estic espia una persona que porta sabates verdes i pantalons blaus", i així fins que algun observador percebi qui és l'espia.

El tema de discussió serà: com més pistes tenim, més fàcil resulta endevinar de qui es tracta, però com menys pistes tenim, més apassionant és el joc.

De Puig, I, de *Persensar* manual que acompanya *Pèbili*

IMPRUDÈNCIA

La prudència és una de les virtuts clàssiques i es considera com la capacitat de jutjar correctament la situació i no actuar prenent riscos innecessaris. La imprudència és, en canvi el resultat d'actuar irresponsablement, temeràriament, sense tenir en compte els pros i els contres. La persona prudent pot valorar correctament els avantatges i desavantatges de qualsevol decisió ètica i, per tant, serà més probable que actuï correctament. L'imprudent en canvi, actuarà a raig, sense valorar, sense sospesar.

Si la prudència significa precaució, anticipar-se al futur i preveure les conseqüències dels actes presents, la imprudència és immediatesa, rauxa i no té en compte el futur, sinó que actua per impulsos, per desitjos, impacientment.

Imprudència, culpa i negligència són conceptes sinònims que apareixen en el Codi Penal. Amb ells es fa referència a l'absència de cura en els actes, posant en perill a altres persones i fins i tot a un mateix.

Activitat. Prudent o imprudent

En quines situacions diries que aquestes persones actuen de forma prudent o imprudent. Justifica la resposta.

	Prudent	Imprudent	?
1. Condueix a 120 una zona poblada on la velocitat és de 40 km/hora			
2. Jugava a llençar llumins i se li ha calat foc a la samarreta			
3. El volia espantar, però li ha trencat un braç			
4. Quan l'ha tocat amb la bicicleta, l'ha acompanyat a l'hospital			
5. Feia broma que l'encalçava amb la moto i l'ha atropellat			
6. Ha pujat al terrat amb una escala petita i sense casc			
7. Han encès una barbacoa prop de la paret dels veïns			
8. Ha fet veure que li tancava la porta i li ha enganxat els dits			

Reflexió:

- Tens consciència d'haver actuat alguna vegada amb prudència?
- Tens consciència d'haver actuat alguna vegada amb imprudentment?
- Algunes bromes tenen el component d'imprudència?

ENDEVINALLES

Una **endevinalla** o **endevineta** és un enigma senzill adreçat especialment als infants en el qual cal endevinar coses quotidianes, etc. Com que és orientat a la mainada, té un component educatiu a l'hora de representar d'una manera divertida mots i tradicions. Durant l'endevinalla, ens donen pistes de l'objecte per tal que el puguem endevinar. Tenen un origen popular; no tenen, per tant, una autor conegut.

Pots idear tres endevinalles per objectes quotidians com: llibreta, poma i girafa?

Alguns models:

- És petit, petit, no té cap moneda i diu que és ric, ric. (El grill)
- Mira't de dat sembla una creu; del costat, unes ulleres; serveix per anar corrent. .. si no et trenques les costelles. (la bicicleta)
- Encara que no sóc trompeta, jo sono igual que si ho fos, i no sóc cap escopeta, encara que tinc dos canons. (el nas)
- Tant serveixo per menjar, com serveixo per tocar, com per cridar el vigilant, com per aplaudir un cantant. (la mà)
- Que és allò que tothom pren i ningú no s' emporta? (el sol)
- Un ramat d'ovelles que pasturen de nit i no duen esquelles (les estrelles)

LES FADES

Les **fades** són esperits o manifestacions de la naturalesa que en mantenen l'equilibri. Sovint se les representa com a noies joves amb ales. Apareixen sovint als contes populars, i sempre com a gent menuda, de gran bellesa i amb molt bon cor. També s'han descrit com esperits protectors. Solen vestir amb pètals de flors o amb teles de color blau, verd o daurat. De vegades porten una vareta màgica a la mà. Es poden tornar invisibles a voluntat i n'hi ha que poden parlar com els éssers humans. Els agrada molt la música, especialment la tradicional, els seus instruments preferits són les flautes i l'arpa. També els agrada molt ballar a la llum de la lluna, ho fan sovint, i les seves danses encisadores són d'una gran bellesa artística. Porten una vida idíl·lica. Acostumen a ser molt delicades, susceptibles, polides i geloses. Les fades no són dolentes del tot ni tampoc bones del tot, són tant petites que no els caben dos sentiments a la vegada. Les fades són presents a la mitologia de moltes cultures, com ara la britànica, la sueca, la xinesa, l'occitana, la iraniana i la catalana.

Tipus de fades

No hi ha una classificació única de les fades, però segons alguns tractats que parlen del tema, podríem classificar-les de la manera següent:

Fades blanques: segons les llegendes, els agrada viure a prop de castells antics, de boscos que es troben prop de poblacions ben petites. Es diu que posseeixen grans virtuts.

Fades verdes: es coneixen com les fades més fortes. Tenen contacte amb fenòmens naturals, com ara el vent. A banda del color verd que les identifica, es poden reconèixer pels seus desplaçaments lleugers, com si flotessin a l'aire.

Fades drianes: són les fades cantaires. Diuen que sovint els seus murmuris es poden confondre amb el soroll que fa el vent quan bufa entre les fulles dels arbres on elles viuen.

Fades de mà blanca: són les fades més boniques, però també són les més difícils de veure. Les persones que les han vist han embogit a causa de la seva bellesa.

Fada és un terme genèric per classificar una sèrie de criatures. Les sirenes serien fades del mar, les làmies les de les coves, les nimfes les dels rius i estanys i les dríades i nàiades dels boscos. Molts tipus d'elfs han estat anomenats fades, així com esperits invisibles o molt petits que s'amaguen als pobles. Certs genis de les obres de Shakespeare són fades.

Amb tota aquesta informació i amb la que vulgueu esbrinar, en grups de tres intenteu escriure un conte de fades. Cada grup l'explicarà i valorarem quin és el més original, adient, oportú, etc.

El curtmetratge

- Quant temps passa aproximadament des de l'inici de l'acció fins a la darrera escena? Com ho sabem en el curt?
- Podries dir quin aspecte del curt t'ha cridat més l'atenció com ara: els personatges, els dibuixos, on passa, la música, o altres.

AVALUACIÓ

A tu què t'ha dit la pel·lícula?

Digues la teva opinió sobre el film, justificant la teva avaluació.

M'ha agradat perquè.....

M'ha fet por perquè.....

M'ha sorprès perquè.....

M'ha indignat perquè.....

M'ha emocionat perquè.....

M'ha alegrat perquè.....

M'ha molestat perquè.....

M'ha distret perquè.....

M'ha sobtat perquè.....

M'ha il·lusionat perquè.....

M'ha informat perquè.....

Què m'ha explicat que no sabia ?